ΣΩΤΗΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Θάμπωσε ο νους

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

Το μυστικό του κόσμου
9
Η επαίτης
14
Προσωπεία
18
Ο Γρηγόρης κι ο Σταμάτης
22
Α.Ο. Θρίαμβος Χαϊδαρίου
27
Μονόκωπη βάρκα
31
Μηροτριβάς
35
Η φωλεά των νευρώνων
39
Η αυτονομία της φωνής
44
Μνήμα μνήμης
48
Η έλξη της απόκλισης
52
Ο αμνός του Χριστού
57
Τράνζιτο
62

Θάμπωσε ο νους
65
Προσφυγάκια ΙΙ
69
Συμψηφισμός
74
Πρόσκοπος της εντροπίας
78
Το μυστικό
83
Ο σελιδοποιός
88
Αντιάμο σούμπιτο
93
Καραμελίτσα;
97
Σιαπέρα πράματα
102
Γεύσεις
106
Το κασκόλ της Ιόλης
111
Ζεύκια
117
Η ψηλή
122

Το μυστικό του κόσμου

Το διάβα τους στην παραλία του Φαλήρου γέμιζε τους περαστικούς ευφροσύνη. Η συμπεριφορά τους ήταν ιδιότυπη, στα όρια της εκκεντρικότητας.

Δίδυμοι μάλλον καθώς έδειχνε ο σωματότυπος και η ηλικία· νέοι προς την μέση ηλικία.

Η εμφάνισή τους ήταν αρχοντική. Εύσαρκα, οβάλ πρόσωπα με χοντρούς μυωπικούς φακούς. Τα δε ρούχα τους ήταν πολύ ενδιαφέροντα. Είχες την αίσθηση ότι αυτά που φορούσαν δεν θα τα έβρισκες στα καταστήματα της πόλης. Σαν να είχαν αποκλειστική πηγή εφοδιασμού.

Το καλοκαίρι τα χρωματιστά μπλουζάκια αλλά κυρίως τα δίχρωμα ινδιάνικα μοκασίνια τους ήταν χάρμα ιδέσθαι.

Μοίραζαν αφειδώς σε γνωστούς και αγνώστους καλημέρες με ζωντάνια και μπρίο· τραγουδιστά. Οι φωνές τους ήταν σαν βαθύτονου τενόρου, «καλημέεεεεραااااα».

Κάθε δε Δευτέρα και πρωτομηνιά γκάριζαν –με την έννοια του δυνατά– προς όλους.

«Καλή βδομάδα» και «καλό μήνα».

Κατά την βόλτα τους τραγουδούσαν, χωρίς την παραμικρή συστολή, γνωστές άριες, πότε ο ένας τενόρος κι ο άλλος δεύτερη φωνή, πότε αντιστρόφως.

Λα ντόνα ε μόμπιλε
……

Έλεγαν και λαϊκά τραγούδια.

Τώρα πιااااااα
είσαι ανάμνηση παλιά,
κίτρινο γράμμα στο συρτάρι
……..

Αν ήταν πιο χαμηλά οι γλόμποι φωτισμού μπορεί να έσπαγαν απ' τους κραδασμούς. Έστρεφαν όλοι, σε μεγάλη περίμετρο, τα κεφάλια τους στο άκουσμά τους.

«Α τα παιδιά» έλεγαν χαμογελώντας.

Αν κανείς τους ρωτιόνταν θα έλεγε ότι είναι καλά παιδιά και όχι λοξά παιδιά, ίσως λόγω της φανερής ευπορίας τους.

«Γεια σας παιδιά» και «γεια σας παιδιά» άκουγες συνεχώς κατά το πέρασμά τους.

Τα Χριστούγεννα ήταν η ωραία τους περίοδος. Φορούσαν πανωφόρια παράξενα, σχεδόν ποδήρη με μικρόν γιακά, όρθιον σαν τα ράσα του παπά. Τα βαθυκόκκινα κασκόλ ανέμιζαν. Άρχιζαν να λένε «χρόνια πολλά» από αρχές Νοεμβρίου.

Η πιο όμορφη στιγμή τους πάντως ήταν όταν τους συνέπαιρνε η συντροφικότητα, η αδελφική αγάπη. Μιλούσε πότε ο ένας, πότε ο άλλος επί πολλή ώρα –συνετά απ' ό,τι έδειχνε το ύφος του– και ο άλλος με το κεφάλι λίγο σκυφτό τον άκουγε με απόλυτη συγκέντρωση. Σαν να άκουγε το μυστικό του κόσμου. Μια άλως τούς τριγύριζε, ήταν σαν αιωρούμενοι, σαν να αφαιρούνταν όλα γύρω τους. Τι έλεγαν;

Στις πιάτσες των ταξί σταματούσαν με ενδιαφέρον.

«Πώς πάνε οι δουλειές σας παιδιά;»

Έκαναν και μυστήρια αστεία. Αν επί παραδείγματι άκουγαν να εκπυρσοκροτεί μηχανάκι ή –σπανιότερα– αυτοκίνητο πετάγονταν αλλόφρονες και

φώναζαν βροντοδώς, «έρχονται οι κομμουνισταί». Ή στα φανάρια έσκυβαν καμμιά φορά στα σταματημένα αυτοκίνητα και έλεγαν στον οδηγό.

«Μήπως είστε αναρχοαυτόνομος;»

Τους ήξεραν δεν τους ήξεραν όλοι χαμογελούσαν.

Περνούσαν τα χρόνια και οι περιπατητές μαζί με τα δυο αδέρφια μάραιναν τις πλάκες της προκυμαίας.

Ώσπου μια μέρα εμφανίστηκε μόνον ο ένας. Πιο παράδοξο θέαμα για τους συνπεριπατητές δεν υπήρχε. Σαν να μην ήτανε. Ή τουλάχιστον έχανε την σκέπη της δυάδος. Δεν πολυμιλούσε, λίγο κατηφής, λίγο σκεφτικός, κάπνιζε με απανωτές ρουφηξιές ένα καφετί τσιγαρίλος που άφηνε ωραίο άρωμα και που ούτε αυτό θα μπορούσες να βρεις σε κοινό μαγαζί.

«Πού είναι το αδερφάκι;» ερωτούσε κανείς.

«Τον περιμένω να 'ρθει».

Βαρύθυμος και τις άλλες μέρες, αραίωσε πια αισθητά τις εμφανίσεις του, ώσπου έπαψε να έρχεται.

Μάθαμε ότι ο αδερφός του είχε πεθάνει. Η παραλιακή πλέον τον απέτρεπε, αλλά και η μοναξιά τον κατέβαλλε.

Έπλασε στον νου του έναν τεράστιο κύκλο εφαπτόμενο στην Αλίμου, στην Βουλιαγμένης, στην Συγγρού και στην παραλιακή, και άρχισε να περπατά σαλιγκαροειδώς.

Αν είχε κανείς την δυνατότητα θα έβλεπε ότι πράγματι με τα ρούχα είχαν πάθος. Στο σπίτι τους πολλές ντουλάπες περιείχαν δεκάδες κοστούμια και άλλα ρούχα πολυτελείας. Την μια μέρα φορούσε τα ρούχα του, την άλλη τα ρούχα του αδερφού του.

Προχωρούσε στα φανάρια συρτά, σχεδόν σαν ανήμπορος, και έλεγε σε κανέναν άνθρωπο να τον περάσει απέναντι. Του έτεινε το χέρι. Άντε στο άλλο φανάρι το ίδιο.

Απ' τα πρώτα φανάρια θα πέρναγε πάλι σε δυοτρεις μήνες. Σπάνια να τύχει να ζητήσει απ' τον ίδιο άνθρωπο να του κρατήσει το χέρι. Αλλά και ποτέ κανείς δεν του αρνήθηκε.

Η επαίτης

Επαγγελματίας διακονιάρισσα. Κάθε πρωί, βρέξει χιονίσει, κουκούβιζε στην καλή γωνία του περίβολου της εκκλησίας.

Λερά, μαύρα ρούχα, ξεχώριζε στα μαζεμένα πόδια της ένα χοντρό κολάν. Κάπως χολερική. Δεν έλεγε τα συνηθισμένα, όπως λόγου χάρη «θιος σχωρέσ' τα πεθαμένα σας», αλλά «καλημέρα», «καλημβδομάδα», «καλομήνα», «χρόνια πολλά». Ξερά. Ούτε «ευχαριστώ» μετά τον οβολό. Σαν να έκανε αυτή ελεημοσύνη. Και κωλοπετσωμένη. Ποτέ δεν καθόταν άλλος επαίτης στην θέση της. Φρόντιζε κατά καιρούς να δωροδοκεί τον καντηλανάφτη, τον επίτροπο, τον κηπουρό. Τον ιερέα απ' τους πρώτους.

«Παπά μου» του είπε. «Εμένα, δόξα σοι ο Θεός,

με βοηθούν οι χριστιανοί, δεν έχω παράπονο. Πάρε αυτά να αγοράσεις κανένα καντηλάκι στην Αγία Ελεούσα».

«Δοξασμένος ο Κύριος» της λέει κι αυτός. «Όσο ευλογημένη αμαρτάνουν οι πιστοί καλά είμαστε».

Όταν κάπνιζε πίσω απ' την εκκλησία, άφηνε στη θέση της ένα ιερογράμματο χαρτονέτο «επιστρέφω αμέσως».

Ο άντρας του αφηγηματικού ζεύγους περνούσε κάθε πρωί από μπροστά της. Είχε την αίσθηση ότι τον κατασκόπευε. Την αντιπαθούσε –αμοιβαίως– και ουδέποτε έριξε κάτι στο πλαστικό ποτήρι.

Εν τούτοις ένιωθε και άσχημα. Γρήγορα-γρήγορα να απομακρυνθεί. Καμιά φορά την παρέκαμπτε απ' τον δρόμο, κολλητά στα παρκαρισμένα αυτοκίνητα.

Ή φρόντιζε ενώ βάδιζε με ορμή να κοιτάζει μιαδυο φορές άκρως φευγαλέα και αδιάφορα την είσοδο της εκκλησίας. Για σταυρό ούτε λόγος. Σαφές μήνυμα. Να μην περιμένει. Ένας άθρησκος δεν δίνει χρήματα στον επαίτη.

Ακόμα κι όταν αυτή συζητούσε με κάποιον, καθώς περνούσε, ένιωθε την προσοχή της να διασπάται, να δυσανασχετεί. Μερικές φορές μάλιστα έσκυβε το κεφάλι και αυτή η μικρή νίκη τού δη-

μιουργούσε ενοχή, δυσφορία. Εξισορροπούσε όταν η γριά έλεγε στην πλάτη του «στο καλό αδελφέ. Καλό δρόμο να 'χεις».

«Βρωμοδιακονιάρα» έβριζε σιγανά.

Ένα πρωί είδε μια γάτα στο πεζοδρόμιο λίγα μέτρα μακριά της. Ένιωσε έντονη επιθυμία να δηλώσει στην γριά την σκληρότητά του. Η γάτα ήταν ακίνητη με ιδιαίτερη συσπείρωση. Στάθηκε και απότομα χτύπησε πλάι της το πόδι του με φοβέρα. Η γάτα αλαφιάστηκε και καθώς εκτινάχθηκε είδε στον αέρα την τροχιά του αφοδεύματός της που η κίνησή του εκβίασε.

Αμέσως μετά έκανε επιδεικτικά ημικύκλιο προσπεράσεως.

Περιέργως όλη μέρα είχε στα μάτια του τα εν αιωρήσει αφοδεύματα της γάτας. Άρχισε δε να χτυπά γρηγορότερα η καρδιά του, όταν αργά το σούρουπο σκεφτόταν διάφορα του τύπου.

«Τυχερή αυτή η γάτα. Αφόδευσε εν λαχτάρα. Διπλή γλύκα».

Το βράδυ ξυπνούσε κι η πρώτη του εικόνα ήταν η γάτα. Έβριζε μέσα του τη γριά.

Την άλλη μέρα ανίχνευε για γάτες. Σε κανα-δυό μπόρεσε να χτυπήσει την πατούσα του πλάι τους. Οι άλλες τον μυρίζονταν και λάκιζαν ταχύτατα.

Τα απογεύματα πια τριγύριζε στους γατότοπους της συνοικίας με τροφές. Αλλά και πάλι με τρομερή δυσκολία τις προσέγγιζε. Όταν έβλεπε καμμιά ακίνητη γέμιζε προσδοκίες. Ήλπιζε ολόψυχα ότι θα 'ταν έτοιμη να αφοδεύσει και χτυπούσε με ορμή την πατούσα του λιγάκι κραυγάζοντας. Αλλοίμονο. Σκέφθηκε με πικρία πόσο σπάνιες είναι οι ευκαιρίες στην ζωή.

Κοντολογίς ο ήρωας ήθελε να επαναληφθεί το περιστατικό για να μοιραστεί ο νους του και να αδυνατίσει η κοίτη του.

Έτσι περνούσε ο καιρός όταν κάποια στιγμή ο νους του ήρωα βρήκε άλλον τρόπο. Με το που τον επινόησε το βράδυ κοιμήθηκε αδιαλλείπτως.

Το πρωί έβαλε στο ποτήρι της γριάς ένα πενηντάρικο. Παρευθύς αυτή –χωρίς καθόλου να παραξενευθεί– το εξαφάνισε.